

§ 56. Теперішній час дієслова

Тиждень 29, урок 142

Обладнання і матеріали:

- підручник "[Українська мова та читання](#)". 4 клас (автори: Г. Остапенко, О. Волощенко, О. Козак), ч. 2, с. 95;
- презентація "[Дієслова теперішнього часу](#)";
- роздруківка "[Доповни прислів'я](#)";
- роздруківка "[Дієслова у правильній формі](#)";
- роздруківка "[Робота в групах](#)";
- роздруківка "[Дієслова-антоніми](#)";
- роздруківка "[Поділи текст на речення](#)";
- файл для редагування "[Добери дієслова](#)";
- відео "[Гімнастика для очей](#)";
- руханка "[А ти готовий?](#)".

Орієнтовний хід уроку	Обладнання і матеріали
1. УВЕДЕННЯ В ТЕМУ	
<p>1.1. Привітання</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вітаю вас, діти! Усміхніться одне одному, подумки побажайте успіхів на цілий день. Для того, щоб впоратися на уроці з усіма завданнями, будьте старанними й слухняними. Завдання наші такі: <p>Не просто слухати, а чути. Не просто дивитися, а бачити. Не просто відповідати, а міркувати. Дружно й плідно працювати.</p>	
<p>1.2. Вправа "Очікування"</p> <ul style="list-style-type: none"> • Продовжіть речення <p>Я очікую, що... .</p> <p>Цей урок навчить мене... .</p> <ul style="list-style-type: none"> • Я теж хочу висловити свої очікування: ми плідно попрацюємо й відкриємо для себе дещо нове й цікаве. 	

Орієнтовний хід уроку	Обладнання і матеріали
<p>1.3. Повідомлення теми уроку</p> <ul style="list-style-type: none"> Сьогодні на уроці ми станемо дослідниками: дізнаємося і дослідимо, як змінюються дієслова теперішнього часу. 	
2. РОЗГОРТАННЯ ТЕМИ	
<p>2.1. Актуалізація опорних знань</p> <p>2.1.1. Гра “Я знаю, а ти?”</p> <p>Учитель/ка кидає паперову кульку комусь з учнів чи учениць і промовляє.</p> <ul style="list-style-type: none"> Я знаю про дієслово, що це самостійна частина мови, а ти що знаєш? <p>Учень / учениця відповідає і кидає м’ячик однокласнику або однокласниці з таким саме запитанням.</p>	<p><i>Паперова кулька</i></p>
<p>2.1.2. Робота з прислів’ями</p> <ul style="list-style-type: none"> Доповніть прислів’я, використовуючи слова з довідки. Я якому часі вжито дієслова? 	<p><i>Див. роздруківку “Доповни прислів’я”</i></p>
<p>2.1.3. Вправа “Завершіть речення”</p> <p>Дієслова теперішнього часу вказують на... .</p> <p>Дієслова теперішнього часу відповідають на питання... .</p>	
<p>2.2. Досліджуємо дієслова теперішнього часу</p> <ul style="list-style-type: none"> Розгляньте, як змінюються дієслова теперішнього часу. Який можна зробити висновок? <p>Учитель/ка дає дітям час для розмірковування і вироблення різних ідей.</p>	<p><i>Вправа 1, с. 95 підручника</i></p>

Орієнтовний хід уроку	Обладнання і матеріали
<p>2.3. Виводимо правило</p> <p>Учитель/ка демонструє презентацію, коментує її і ставить запитання для закріплення знань.</p> <ul style="list-style-type: none"> • На які питання відповідають дієслова теперішнього часу? • За чим змінюються ці дієслова? • Які особові закінчення дієслів теперішнього часу ви помітили? 	<p>Див. слайди 3–7 презентації “Дієслова теперішнього часу”</p>
<p>2.4. Закріплюємо вивчене</p> <ul style="list-style-type: none"> • Поспостерігайте одне за одним та напишіть, хто що зараз робить. Використовуйте різні особові займенники та дієслова теперішнього часу. • Поставте дієслова в дужках у правильну форму. 	<p>Вправа 2, с. 95 підручника</p> <p>Див. роздруківку “Дієслова у правильній формі”</p>
<p>2.5. Гімнастика для очей</p>	<p>Див. відео “Гімнастика для очей”</p>
<p>2.6. Робота в групах</p> <ul style="list-style-type: none"> • Заповніть таблицю формами теперішнього часу дієслів. <p>Група 1: іти, лежати.</p> <p>Група 2: знати, бігти.</p> <p>Група 3: брати, спати.</p>	<p>Див. роздруківку “Робота в групах”, слайд 6 презентації “Дієслова теперішнього часу”.</p>
<p>2.7. Робота з підручником</p> <ul style="list-style-type: none"> • Прочитайте віршик Ніни Андрусич, який допоможе вам вживати слово гривні без помилок. • Складіть і запишіть власні речення про те, скільки коштує проїзд в автобусі, ваші люблені смаколики, книжки тощо. • Запишіть дієслова шепотіти, читати, допомагати у другій і третій особі однини та множини теперішнього часу. 	<p>Вправа 3, с. 95 підручника</p> <p>Вправа 4, с. 95 підручника</p>
<p>2.7. Фізкультхвилинка</p>	<p>Див. руханку “А ти готовий?”</p>

Орієнтовний хід уроку	Обладнання і матеріали
<p>2.8. Тренувальні вправи</p> <ul style="list-style-type: none"> До поданих дієслів доберіть і запишіть антоніми. <p>Запросити, брати, будувати, засинати, нагинати, відкручувати, гріти, забороняти.</p> <ul style="list-style-type: none"> Прочитайте. Поділіть текст на речення і запишіть їх. Підкресліть дієслова. <p>Наші предки ліпили посуд руками і випалювали на вогнищі уже в ті далекі часи люди прикрашали його простими рисунками зараз гончарі роблять із глини горщики, миски, глечики вони передають свій досвід молодому поколінню молодь продовжить цю цікаву і потрібну справу.</p> <ul style="list-style-type: none"> Прочитайте текст. Випишіть з нього дієслова у формі минулого часу та доберіть до них відповідники у формі теперішнього часу. <p>В одному селі жив дуже вродливий парубок. Він любив ходити на берег річки і, схиливши голову, дивитися у воду на свою вроду. І одного разу повз того хлопця йшов лихий чаклун. Йому стало заздрісно, що парубок гарний...</p>	<p><i>Див. роздруковку “Дієслова-антоніми”</i></p> <p><i>Див. роздруковку “Поділи текст на речення”</i></p> <p><i>Див. файл для редагування “Добери дієслова”</i></p>
3. РЕФЛЕКСІЯ	
<p>3.1. Вправа “Інтерв’ю”</p> <ul style="list-style-type: none"> Які у вас враження від сьогоднішнього уроку? Чи справдилися ваші очікування? Які нові знання ви отримали? Що вам було сьогодні цікаво робити на уроці? Що вам далось складно? Чи лишилося щось незрозумілим? 	

Орієнтовний хід уроку	Обладнання і матеріали
4. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ	
4.1. Скласти та записати розповідь “Сьогодні я...”, використовуючи дієслова теперішнього часу.	

Урок підготувала **Тетяна Королюк**,
вчитель початкових класів